

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ת 11-08-20102 משארקה איאד נ' מדינת ישראל

בפני: כב' השופט יורם צלקובניק

המערער

משארקה איאד
ע"י ב"כ עו"ד גרוס יאיר

נגד

המשיבה

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ביטון אבי

פסק דין

1 ביום 17.1.11, נידון המערער, שלא בפניו, בבית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע לפסילת
2 רישיון נהיגה ממשית בת 8 חודשים, פסילה מותנית בת 4 חודשים, קנס כסך של 2000 נה, וזאת
3 בשל נהיגת רכב, המצוי בבעלות המערער, ביום 19.7.2010, בלא שנהגו ציית לאות שנתן לו שוטר
4 במדים, לעצור את רכבו, בניגוד לתקנה 23(א)(2) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961.
5

6 צוין, כי דוח העבירה לא נמסר על ידי השוטר לידי הנהג, במעמד ביצוע העבירה הנטענת – יש
7 להניח כי הנהג עזב את המקום – ולכתובתו של המערער, כבעליו של הרכב, גשלה הודעה
8 שכותרתה: "כתב אישום (לבית משפט)", המפרטת את נסיבות העבירה ואת מועד הדיון בבית
9 המשפט לתעבורה.
10

11 המערער הגיש בקשה לבית משפט קמא לביטול פסק הדין המרשיע, ולהסבת האישום על שמו של
12 אחיו, בטענו כי אינו מחזיק ברכב, לא ביצע את העבירה ולא קיבל את דו"ח העבירה לידי. לצורך
13 תמיכה בטענתו, הציג תצהיר שנערך על ידי אותו אח, לפיו הרכב נמצא ברשותו של האח מאז
14 1.5.2008, וכי הוא אתראי על כל העבירות שבוצעו באמצעותו, הגם שאין התייחסות קונקרטית
15 לעבירה שיוחסה, במועד ביצועה.
16

17 ביום 2.8.2011 (וכן בהחלטה נוספת מיום 8.8.2011), דחה בית משפט קמא את הבקשה, בקבעו
18 כי המערער נשפט שלא בפניו, לאחר שהזימון שנשלח לכתובתו חזר עם הציון – "לא נדרש", וכי
19 היה על המערער להראות כי לא קיבל את הזימון מסיבות שאינן בשליטתו; עוד צוין, כי חרף
20 טענת המערער כי העביר את הרכב לשימוש של אחיו, לא הוצג כל הסכם המעיד על העברת
21

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ת 20102-08-11 משארקה איאד נ' מדינת ישראל

1 הבעלות. בנוסיבות אלה, נקבע, כי מדובר בתצהיר סתמי, שאין בו כדי להסיר אחריות מעל
2 המערער.

3

4 בגדר הערעור שבפני, חוזר המערער על בקשתו לביטול את פסק הדין. נטען, כי משמדובר בדוח
5 שוטר שלא נמסר ישירות לידי המערער, הרי שהיה צורך באישור מסירה כדי שיתאפשר לקיים
6 ההליך בהיעדרו, וכי חוקת המסירה הקבועה בסעיף 44 לתקנות התעבורה, תשל"ד-1974, אינה
7 חלה בעניינו של המערער, משהעבירה שעבר אינה מהווה עבירה קנס. בנוסף נטען, כי העורר,
8 שהינו בעלים של מספר כלי רכב, לא העביר את הבעלות ברכב הנדון לידי אחיו, בשל רצונו
9 להימנע מירידת ערך הרכב, וכי האח כלל לא נחקר בעניין התצהיר שהוגש מטעמו. נטען לפיכך,
10 כי למערער נגרם עיוות דין בשל שפיטתו והעונשתו בעבירה שלא בוצעה כלל על ידו.

11

12 מנגד, טען ב"כ המשיבה, כי הוראת סעיף 44 הנ"ל, הנוגעת ל"עבירות קלות" חלה על עניינו של
13 המערער, ומשההזמנה נשלחה בדואר רשום לכתובתו של המערער, חלה חוקת המסירה כמתואר.
14 והיה ניתן לשפטו בהיעדרו. עוד מבקש ב"כ המשיבה לאמץ את הנמקות בית המשפט קמא, בדבר
15 סתמיות התצהיר שהוגש, ונטען בנוסף, כי לא סביר, על פניו, כי יהיה בכוחו של אחיו של המערער
16 לטעון, קונקרטי, כי בתאריך הנקוב בכתב האישום, הוא זה שנהג ברכב. עוד נטען, כי המערער
17 אינו יכול לטעון לעיוות דינו, כאשר נתן ידו, לטענתו, לכך שרכב, שאינו מצוי ברשותו, ועלול
18 להיות מעורב בכיצוע עבירות, יהיה במשך שנים, בשימושו של אדם אחר.

19

דין

20

21

22 בסעיף 239 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החוק"), נאמר:

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

על פי סעיף 239א(א) לחוק, שכותרתו, "מסירת הודעה בעבירות תעבורה", אם, "עברה שנה מיום
שכרעה עבירה לפי פקודת התעבורה או לפי התקנות לפיה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי
[נוסח חדש], התשל"ל-1970, שלא גרמה לחאונת דרכים שבה נפגע אדם או ניווק רכוש, לא יוגש
עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הזמנה למשפט לפי תקנה 38 לתקנות סדר הדין הפלילי,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ת 20102-08-11 משארקה איאד נ' מדינת ישראל

1 התשל"ד-1974, אלא אם כן, תוך אותה תקופה, הוזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה, או
2 נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה...."
3

4 הוראת תקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, המצוייה בסימן ד' שעניינו: "סרדי אישום והמצאת
5 מסמכים לפי סעיפים 222, 228, ו-239, לחוק", קובעת כדלקמן –
6

"חוקת מסירה

7
8
9 בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239 לחוק ובעבירות קנס וראים את ההודעה על ביצוע
10 העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס, כאילו הומצאה כדין גם
11 בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה ברואר רשום, זולת
12 אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב
13 הימנעותו מלקבלן."
14

15
16 עוד יצויין כי תקנה 38 לתקנות סדר הדין הפלילי, המוזכרת בסעיף 239 לחוק, קובעת דרכי
17 מסירת הזמנה באמצעות שוטר, לעבירות שסעיף 239 לחוק חל עליהן, למעט עבירות קנס, ותקנה
18 44(ב) קובעת בעניינן של העבירות המוזכרות בסעיף 239, דרכי "הזמנה תכופה" המאפשרת
19 קיום הדין סמוך לאחר המצאת ההזמנה, כמבואר בס"ק (א) לתקנה.
20

21 העבירה לפי תקנה 23 לתקנות התעבורה, המיוחסת למערער, אינה נמנית עם "עבירות קנס", על פי
22 הפירוט המצוי בצו התעבורה (עבירות קנס) תשס"ב-2002. משכך, אין עניינה במשלוח "הודעה
23 על תשלום קנס" או "הזמנה למשפט לענין עבירת קנס", כמפורט בתקנה 44א. נוכח האמור,
24 נמנית הוראת תקנה 23, עם עבירות התעבורה האחרות, עליהן חל סעיף 239 לחוק, שחוקת
25 המסירה הנוגעת אליהן עניינה "בהודעה על ביצוע עבירה".
26

27 אין חולק, כי העבירה על פי תקנה 23 נכללת בגדר "עבירות קלות", שחלים לגביהן סרדי זימון
28 ודין, הנועזים להקל ולייעל את הטיפול המשפטי. עם זאת, אין אני מוצא מקום לקבל את הטענה
29 כי הזימון שנשלח אל המערער נופל בגדרה של "הודעה על ביצוע העבירה", שחלה עליה חוקת
30 מסירה, על פי הוראת תקנה 44 לתקנות סדר הפלילי.

31 "הודעה" זו, בהקשרה של הוראת סעיף 239 לחוק, נועדה להפסיק את מירון "ההתיישנות",
32 כמפורט בסעיף 239א(א) לחוק, באופן "שתשומת ליבו של החשוד תוסב לכך שמיוחסת לו
33 העבירה תוך שנה מיום שזו נעברה...די בכך שיודע לחשוד על העבירה המיוחסת לו" (דנ"פ
34 9293/99, מ"י ג. בקשי, פדי נד (3), 556, בע' 572).
35

תלמידי תורה
תשס"ב

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ת 20102-08-11 משארקה איאד נ' מדינת ישראל

1 אכן, ההזמנה שנשלחה למערער, על הפירוט שבה, עשויה הייתה להוות הודעה מעין זו, אם
 2 תכליתה הייתה לכיטול "מחסום השנה" מיום ביצוע העבירה, על פי הוראת סעיף 239א לחוק.
 3 ואולם, אין לראות בהודעה זו "הזמנה למשפט", שתזקת המסירה חלה עליה, שעה שתקנה 444
 4 קובעת מפורשות כי החזקה תחול על הזמנה למשפט בעבירות קנט, ולא על מכלול עבירות
 5 התעבורה האחרות המנויות בסעיף 239א לחוק. עוד יצויין בהקשר זה, כי עבירות התעבורה שאינן
 6 בגדר עבירות קנט, נתפסות מטבע הדברים, כבעלות חומרה יחסית, שראוי לבררן בהליך שיפוטי,
 7 בנוכחות הנאשם – אלא אם זה נמנע מלהתייצב לדיון - באופן שבו יוכל הנאשם ל"קבל יומן"
 8 בבית המשפט, ולטעון טענותיו. הזימון לעבירות אלה עשוי להחבצע באמצעות מסירה על ידי
 9 שוטר, כמפורט בתקנה 38 לתקנות סדר הדין הפלילי, ואולם מקום שמסירה מעין זו אינה
 10 מתבצעת בדרך זו, כבענייננו, יש לוודא מסירת ההזמנה למשפט לאחר קבלת אישור מסירה על פי
 11 הקבוע בחוק (סעיף 237 א (2) לחוק).

12
 13 נוכח האמור, משלא עלה כי המערער קיבל לידיו את ההזמנה למשפט, הרי שלא ניתן היה לשפטו
 14 בהיעדרו. בהקשר זה אציין, כי העובדה שההזמנה חזרה בציון המילים - "לא נדרש", אינה מעידה
 15 בהכרח, משהנסיבות הקשורות בכך לא התבררו, כי יש לראות, מיניה וביה, באי לקיחת ההזמנה
 16 מבית הדואר, משום סירוב לקבלה או לאשרה, באופן שהיה עשוי להוות המצאה כדין, על פי
 17 הוראת סעיף 237 (ג) לחוק.

18 נוכח מסקנתי לעיל, מחייתר הצורך לדון בטענות האחרות שהועלו.

19
 20
 21 כנסיבות אלה, מתקבל הערעור, ופסק הדין שניתן נגד המערער, יבוטל. בית המשפט קמא ידון
 22 מחדש בענייניו של המערער.

23
 24 ניתן והודע, ביום 7 חשון תשע"ב (3 בנובמבר 2011) ויועבר על ידי המזכירות לידי הצדדים
 25 והמערער.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ת 20102-08-11 משארקה איאד נ' מדינת ישראל

יורם צלקובניק, שופט

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6